Lärgruppsplan

Framtidens idrottsförening – vansinnigt viktiga vägval

Att lära är att ge sig ut på en upptäcktsresa. Syftet med denna lärgruppsplan är att den ska fungera som en reseguide när du och din förening lite mer strukturerat och medvetet vill ta er an innehållet i *Framtidens idrottsförening – vansinnigt viktiga vägval*. Att göra just det är att ta befälet över sin egen framtid – att själv, så långt det är möjligt, bestämma hur den fortsatta resans ska se ut.

Eftersom boken i sig innehåller ett antal samtals- och vägvalsunderlag kommer denna lärgruppsplan att vara relativt kortfattad. Den är dessutom ”bara” ett förslag på hur ni kan lägga upp jobbet med att sätta framtiden på dagordningen. Utifrån de förutsättningar som gäller för just er behöver ni anpassa det föreslagna upplägget.

Mötet, samtalet och sökandet är nycklarna

Viljan att lära och nyfikenheten att upptäcka är det som kännetecknar lärgruppen. I centrum för det gemensamma sökandet är samtalet navet kring vilket deltagarnas olika perspektiv, erfarenheter och upplevelser kretsar. Även om alla gruppen, som med fördel består av 5-8 personer, förväntas delta aktivt i samtalen behöver någon ta på sig ledartröjan. Vi kallar denna någon för lärgruppsledare. Hon eller han behöver ta på sig ett särskilt ansvar för nyckelorden *ha, kunna och vara*:

- *Ha* intresse och engagemang för ämnet som gruppen vill lära sig mer om
- *Kunna* leda och fördela samtalet och sökandet samt kunna driva på, strukturera och sammanfatta
- *Vara* lyhörd för deltagarnas behov, förutsättningar och synpunkter

Viktigt att notera är att den som är lärgruppsledare inte per automatik behöver vara den som eventuellt kan och vet mest om ämnet. Mötet, samtalen och det gemensamma sökandet är själva kärnan i lärandet.

Varför sätta framtiden på dagordningen?

Vi människor tar ofta för givet att det sätt vi uppfattar och upplever verkligheten på är det naturliga och *självklara* sättet. Och, det är också – *klart för en själv* – det vill säga för var och en av oss. För att vi ska kunna utveckla och lära oss tillsammans, kanske till och med förändra oss, behöver vi bearbeta våra tankar och handlingsmönster. Vi behöver visa våra olika verkligheter för varandra.

Varje grupp som samlas för att lära sig något, som i detta fall att sätta framtiden på dagordningen, behöver därför ställa sig några frågor:

- *Varför vill vi det?*
- *Vad är syftet?*
- *Vad vill vi att det ska leda till?*
- *Hur ska vi lägga upp det hela?*

Svaren på frågorna utgör kärnan i den plan som gruppen gemensamt sedan förhåller sig till. Motivation sägs vara en av de viktigaste faktorerna för att lära sig något. Genom att ägna tillräckligt mycket tid åt dessa grundläggande frågor ökar möjligheten att skapa ”rätt” förväntningar och motivation hos gruppen.

Omfattning

När man gör upp sin plan för fortsättningen bör man ta ställning till hur mycket tid och kraft man är beredd att avsätta. Man behöver kanske inte gå igenom allt från ”pärm till pärm”. Man behöver kanske inte ägna alla sidor lika mycket tid och uppmärksamhet även om det kan vara en fördel. Eller så både behöver och vill man just det.

Lärgruppen avgör själv hur många sammankomster man vill ha och hur långa dessa ska vara. Man bestämmer också själv vilka avsnitt eller delar man vill ägna mer eller mindre tid åt. Erfarenhetsmässigt fungerar en lärgrupp som bäst med 5 till 8 deltagare och där man håller på 2 till 3 timmar per sammankomst. SISU Idrottsutbildarna använder måttet att en utbildningstimme är 45 minuter lång.

Mot bakgrund av ovanstående följer här ett förslag på hur ni under sammanlagt fem träffar ger er själv möjligheten att ta er an och bearbeta innehållet i *Framtidens idrottsförening – vansinnigt viktiga vägval*.

Lycka till!

Träff 1 – omfattar i första hand sidorna 2-29 i boken
Vid den första träffen handlar det förutom att komma igång med själva lärandet och utforskandet om att lägga upp en plan för när, var och hur denna och kommande träffar ska genomföras.

1. *Gå laget runt – låt alla komma till tals. Var och en kan till exempel berätta något om sig själv och vilka erfarenheter man har av omvärlds- och framtidsarbete.*

2. *Gå husesyn i materialet – bläddra fram och tillbaka och upptäck vad den innehåller i stora drag. Kanske något särskilt du och ni fastnar för?*

3. *Gör er arbetsplan – Vilka dagar ska vi träffas? Vilken plats? Är det något speciellt som måste ordnas och förberedas? Kom överens om "spelreglerna" för sammankomsterna. Hur ska ni exempelvis se till att alla ges möjlighet att ta plats utifrån sina förutsättningar?*

4. *Om ni inte redan har gjort det – bestäm er för hur ni ska dokumentera era samtal och det ni kommer fram till under resans gång.*

5. *Till sist – klargör än en gång varför ni gör detta, vad ni vill och hoppas att det ska leda till samt vem/vilka som har att fatta vissa eventuella beslut med tanke på vad ni (troligen) kommer fram till.*

Den sjätte och sista punkten ovan är kanske alldeles viktig. För även om nyfikenheten och lärandet kan sägas ha ett värde i sig, är det viktigt att nya insikter och ny kunskap tillåts få konsekvenser i form av till exempel nya och andra aktiviteter, som dessutom genomförs och organiseras på ett för framtiden framgångsrikt sätt. Eller hur?

Samtalspass
Om vi inte vet var vi är, är det svårt att bestämma hur vi ska komma dit vi vill. Titta på figuren på sidan 11. Titta också gärna i de styrdokument ni har i form av stadgar, verksamhetsinriktningar, verksamhetsplaner eller vad ni har valt att döpa dessa dokument till.

- Vilket är ert uppdrag, varför finns er förening? Vad är syftet och meningen med föreningen?
- Vilka mål har ni satt upp?
- Vilka aktiviteter ska bidra till att ni når målen?
- Om ni har någon vision – en bild av ett framtida önskvärt läge för er förening – hur ser den ut?
- Vilka förhållningssätt och värderingar ska genomsyra verksamheten i er förening?
- Fundera över i vilken utsträckning ni hade/har samma bild av svaren på dessa frågor.
- Finns det anledning att tydliggöra något?

Titta på påståendena på sidan 15.

- Vad skulle du säga kännetecknar ert (föreningens, styrelsens) förhållningssätt till förändring – är ni generellt mer proaktiva än reaktiva eller tvärtom? Hur märks det?
- Hur brukar ni agera och förhålla er till förändringar, nymodigheter, trender och tendenser?

Läs sidorna om de fyra metatrenderna.

- Vilka spontana tankar och funderingar får du?
- Bearbeta sedan frågorna under Tankepausen på sidan 27.
- Vilka konsekvenser borde era svar få för er förening och er verksamhet?
- Hur påverkar ert samtal och era svar vad ni tidigare sagt under punkten ovan om uppdrag, mål, aktiviteter, vision och värdegrund?

Avsluta träffen med en kort tillbakablick:

- *Vad har vi kommit fram till, vad har vi lärt oss?*
- *Vad var speciellt viktigt och betydelsefullt?*
- *Finns det frågeställningar eller saker som kräver ytterligare dialog och samtal?*
- *Vilka förberedelser ska göras till nästa gång?*

Egna noteringar, lärdomar, reflektioner

Träff 2 – omfattar sidorna 30-63 i boken

Förutom de fyra övergripande trenderna (metatrenderna) presenteras tio undertrender, som mer eller mindre hör till en eller ett par av de övergripande trenderna.

> För varje trend är det viktigt att ni funderar över, samtalar om och tar ställning till hur den aktuella trenden tar sig uttryck i den miljö och det sammanhang där ni och er förening finns. Annars finns risken att den upplevs som en beskrivning av något som gäller för andra, någon annanstans.

Samtalspass

Gå igenom respektive av de fem första undertrenderna. Jobba sedan aktivt med *Möjligheter & Motigheter* respektive *Våga välja väg*, som finns i anslutning till de olika trenderna.

Avsluta träffen med en kort tillbakablick:

- *Vad har vi kommit fram till, vad har vi lärt oss?*
- *Vad var speciellt viktigt och betydelsefullt?*
- *Finns det frågeställningar eller saker som kräver ytterligare dialog och samtal?*
- *Vilka förberedelser ska göras till nästa gång?*

Egna noteringar, lärdomar, reflektioner

Träff 3 – omfattar sidorna 64-95 i boken

Förutom de fyra övergripande trenderna (metatrenderna) presenteras tio undertrender, som mer eller mindre hör till en eller ett par av de övergripande trenderna.

> För varje trend är det viktigt att ni funderar över, samtalar om och tar ställning till hur den aktuella trenden tar sig uttryck i den miljö och det sammanhang där ni och er förening finns. Annars finns risken att den upplevs som en beskrivning av något som gäller för andra, någon annanstans.

Samtalspass

Gå igenom respektive av de fem sista undertrenderna. Jobba sedan aktivt med *Möjligheter & Motigheter, Våga välja väg* respektive *Skapa opinion*, som finns i anslutning till de olika trenderna.

Avsluta träffen med en kort tillbakablick:

- *Vad har vi kommit fram till, vad har vi lärt oss?*
- *Vad var speciellt viktigt och betydelsefullt?*
- *Finns det frågeställningar eller saker som kräver ytterligare dialog och samtal?*
- *Vilka förberedelser ska göras till nästa gång?*

Egna noteringar, lärdomar, reflektioner

Träff 4 – omfattar sidorna 96-113 i boken

Läs och begrunda de olika tänkbara framtiderna i de två olika så kallade scenariokorsen.

- Utgå sedan från Tankepausen på sidan 104 för att komma fram till hur ni på olika sätt kan göra er mer eller mindre redo för den eller de framtider ni på goda grunder tror mest på.
- Vad skulle kunna hända om ni slår er till ro och tänker att – nja, det där är mest bara en lek med ord. Om vi bara gör det vi har gjort bra tidigare, kommer det nog att gå bra också i fortsättningen?

Läs sidorna om begreppen särart och mervärde.

- Jobba sedan aktivt med följdfrågorna på sidan 110.

Avsluta träffen med en kort tillbakablick:

- *Vad har vi kommit fram till, vad har vi lärt oss?*
- *Vad var speciellt viktigt och betydelsefullt?*
- *Finns det frågeställningar eller saker som kräver ytterligare dialog och samtal?*
- *Vilka förberedelser ska göras till nästa gång?*

Egna noteringar, lärdomar, reflektioner

Träff 5 – Sammanfattning och nästa steg

Dags att summera, dags att dra slutsatser och dags att ta nästa steg. Figuren på sidan 11 ska illustrera det ”faktum” att det som görs i föreningen både påverkar och påverkas av det som görs och pågår i föreningens omvärld.

- Har ni under resans gång kommit i kontakt med nya trender som på något sätt påverkar era möjligheter att lyckas med et ni vill?
- Vilka är era viktigaste slutsatser utifrån samtalen i de föregående träffarna?
- Vad ska, vill och kan ni göra för att låta dessa påverka er verksamhet framöver?
- Vad behöver vem göra vad för att omsätta ”allt” i handling?
- Hur ska och kan övriga medlemmar i föreningen involveras i arbetet?
- Vilka blir era nästa steg?

Egna noteringar, lärdomar, reflektioner